

Sauna betonitornissa

Pertti Vaasio, rakennusarkkitehti RIA

”One Man Sauna – Joutilaana Bochumissa” oli osa kansainvälistä Detroit-Projektia, jossa etsittiin mahdollisuuksia yhdistää työ ja taide tulevaisuuden kaupungissa. Arts in Urban Space-projekti toteutettiin vuosina 2012 - 2104.

Detroit-Projektin nimi viittaa maksukyvyttömyyden partaalla horjuvaan ja konkurssiin hakeutuneeseen Detroitiin. Perinteisessä auto-kaupungissa sijaitsee mm. Opelin emoyhtiö General Motors, joka joutui vuonna 2009 velkasaneeraukseen.

Projektissa oli mukana neljä eurooppalaista Opel-kaupunkia, jotka yhdessä etsivät keinoja tulevaisuutensa turvaamiseksi. Apuun kutsuttiin taiteilijoita, arkkitehteja, suunnittelijoita ja tutkijoita, jotka mieltivät elvyttämiskeinoja rakennemuutosten kourissa kamppaileville kaupungeille.

Mukana olivat mm. vajaan 400 000 asukkaan Bochum Ruhrin alueelta Saksasta, Zaragoza Espanjasta, Ellesmere Port/Liverpool Englannista ja Gliwice Puolasta, jotka ovat kokeneet melkoisen rakennemuutoksen. Näissä kaupungeissa on tapahtunut melkoinen myllerrys teollisten työpaikkojen kadotessa.

Yksi toteutuneista projekteista oli väliaikainen ”One Man Sauna”, joka oli kunnianosoitus joutilaisuudelle. Runsaan seitsemän metrin korkuinen ’veistos’ koottiin päällekkäin ladotuista betonielementeistä, joita oli käytetty kaivoksissa ja maanalaisessa rakentamisessa. Saunatorni sijaitsi hylätyllä joutomaalla vanhalla tehdasalueella. Saunassa oli mahdollisuus rentoutumiseen ja joutilaana olemiseen.

Rakentamisessa käytettiin poikkileikkaukseltaan suorakulmaisia rengaselementtejä. Niiden korkeus oli 450 mm ja seinämäpaksuus 150 mm. Peruselementin ulkomitat ovat 2,4 x 2,8

metriä. Tornin ilmanvaihto hoitui hyvin, koska elementtien välissä olivat parin sentin raot.

Sauna oli jaettu kolmeen toiminnalliseen tasoon. Alimpana oli metrin syvyinen vilvoiteltuallas, keskitasolla löylyhuone ja suihkutila sekä ylimpänä rentoutumistila, josta oli näkymä taivaalle ja ympäristöön. Pieni löylyhuone oli kooltaan 1,0 x 1,6 metriä, mutta korkeutta oli kuitenkin lähes kolme metriä.

Liikkuminen eri tasojen välillä tapahtui tikkailta, jotka johdattivat kävijän läpi saunomisen eri vaiheiden.

Monoliittinen torni ”One Man Sauna” sai vuoden 2016 AIT Architektur Award’in 1. palkinnon sarjassa ”Urheilu/Vapaa-aika” sekä vuoden 2015 Deutscher Architekturpreis’in.

Tornin suunnitteli Modulatorbeat, joka on arkkitehtuuria ja kaupunkisuunnittelua tuottava verkosto Saksan Münsterissä. Ryhmä haluaa yhdistää taidetta, arkkitehtuuria, suunnittelua ja kaupunkien kehitystä mm. erilaisilla kokeiluilla. Ryhmän suunnittelemaa kokeellisia hankkeita on toteutettu mm. Münsterissa, Berliinissä, Barcelonassa, Lissabonissa ja Milanossa.

Rakennesuunnittelun toteutti Bollinger+Grohmann Ingenieure, hankkeen tilaaja oli Schauspielhaus Bochum.

A sauna in a concrete tower

”One Man Sauna – Idle in Bochum” was part of the international Detroit Project designed to identify opportunities to combine work and art in the city. The Arts in Urban Space project was carried out during 2012 – 2104.

The towns participating in the project included four European Opel towns looking for means to secure their future. They enrolled the help of artists, architects, designers and researchers to come up with ways to bring back life to the towns struggling with structural changes.

One of the projects that were implemented was the temporary ”One Man Sauna”. A little more than seven metres in height, this ”sculpture” was assembled from stacked precast concrete parts that had been used in the mining industry and underground construction. The sauna tower stood on an abandoned factory site and provided an opportunity to relax and be idle.

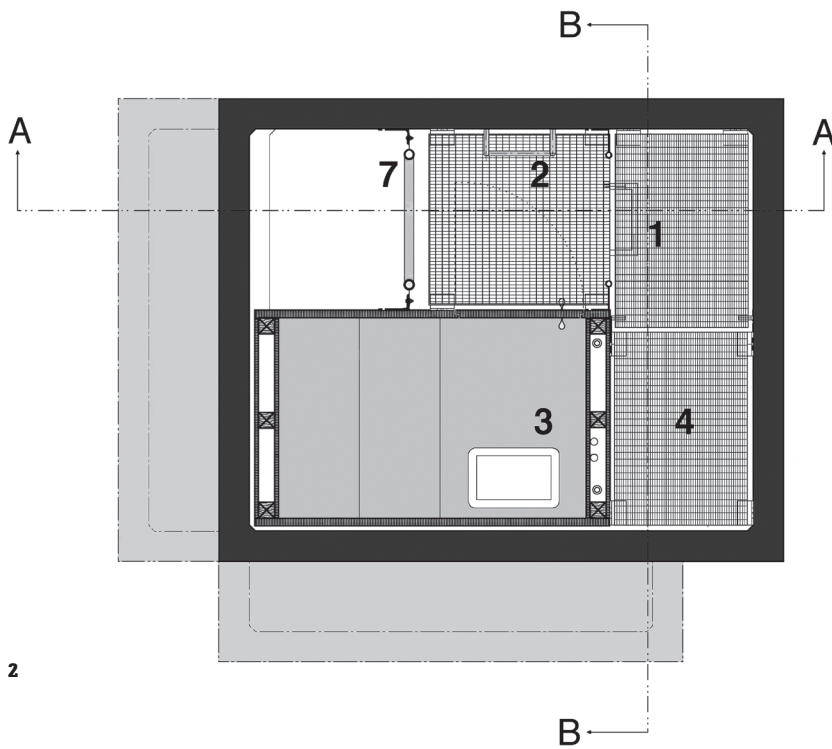
The tower was designed by Modulatorbeat, a service-provider network in the field of architecture and urban planning in Münster. The monolithic ”One Man Sauna” tower received the first prize in category ”Sport/Leisure” in the year 2016 AIT Architektur Award competition, as well as the year 2015 Deutscher Architekturpreis award.

1 Kylpijä on kiipeämässä saunatasolle. Alimmat vaaleat elementit valettiin tätä kohdetta varten.

Kuva- ja tekstilähde: Schauspielhaus Bochum, Valokuvat: Roman Mensing, Piirustukset: Moduulorbeat

1

2 Keskimmäisellä tasolla ovat löylyhuone ja suihkutila. **1** Ulkopuoliset tikkaat maasta; **2** Tikkaat ylös rentoutumistilaan; **3** Löylyhuone; **4** Suihkutila; **7** Tikkaat alas vilvoittelualtaaseen.

3 Betonielementit odottavat asentamista,

4 **1** Tikkaat saunaan; **2** Tikkaat ylös rentoutumistilaan; **5** Rentoutumistila; **6** Vilvoitteluallas.

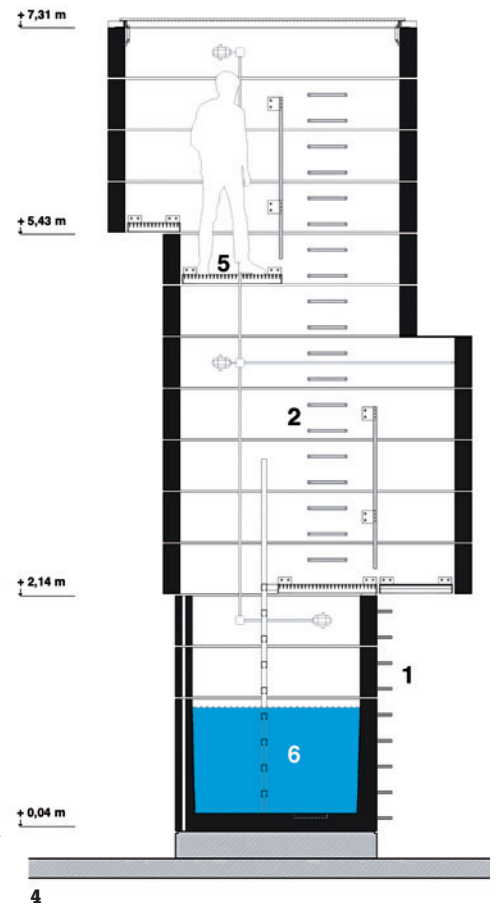
5 **1** Tikkaat saunaan; **2** Tikkaat ylös rentoutumistilaan; **5** Rentoutumistila.

6 Vilvoitteluallas odottaa vettä, jota mahtuu altaaseen kolme kuutiota.

7 Rentoutumistilassa voi loikoilla puulaverilla tai vaan alla ja tarkastella ympäröivää maisemaa.

8 Vasemmalla ovi löylytilaan, oikealla tikkaat ylös rentoutumistilaan, taustalla tikkaat alas vilvoittelualtaaseen.

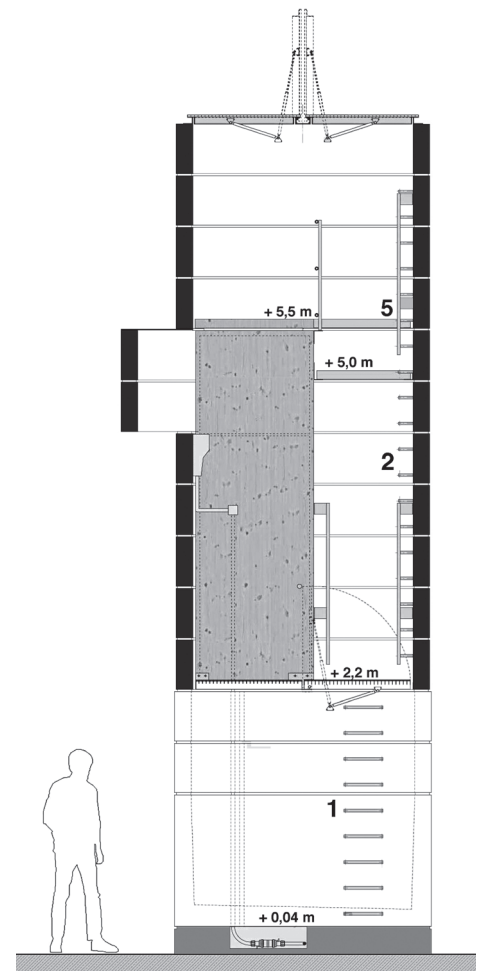
9 Väylä ylös rentoutumisterassille muistuttaa kaivoskuilua.

4

3

5

6,7

8,9

